

Parthenocissus vitacea TRAPETS™ E ('Ep Partra') – vildvin TRAPETS™ E

(namn i handeln P. vitacea tills vidare, P. inserta i Skud)

- starkvuxen, färgstark klassisk klätterväxt för vajer och trådspaljéer

KORT VÄXTBESKRIVNING

Härdighet	Zon 1-5(6)
Växtsätt	Starkväxande klätterväxt
Höstfärg	Sprakande höstfärger, främst i rött, bäst höstfärg i soligt läge
Växtplats	Sol till halvskugga. Relativt anspråkslös men bäst utveckling på näringsrika, ej alltför torra jordar.
Användning	Arten lämpar sig bra till spaljering, klättring på ställningar av vajer, armeringsjärn och dylikt. Lätt att styra dit man vill.
Övrigt	Skadar ej fasader då den inte har sugfötter utan klättrar med klängen.
E-merit	Välbeprövad klon med starka höstfärger och testade klätteregenskaper - kräver spaljé, vajer eller liknande
Ursprung	Utvald av Tomas Lagerström, Projekt Växtutveckling, i Uppsala Botaniska trädgård
E-status	E 2
Beslutsdatum	December 2019

UTFÖRLIG VÄXTBESKRIVNING

Härkomst

Arten härstammar från Nordamerika och växer vitt spridd i de östra, centrala och sydvästra delarna. Först i slutet av 1800-talet skiljde man ut den från den närstående *P. quinquefolia*, klättervildvin. Vildväxande finns också hybriderna emellan, vilket också bidragit till förvirringen. Den vanligaste formen i odling av klättervildvin är *P. q.* var. *engelmannii*. Aktuellt material kommer från en gammal plantering i Uppsala Botaniska trädgård. Materialet uppmärksammades på 70-talet av Tomas Lagerström men insamling gjordes ca 2014, aktualiserat av problemen i produktion och handel med att skilja mellan vildvin (kräver vajer, armeringsjärn och liknande material att klättra på), klättervildvin och engelmansvin (klättrar på ytor med grov textur, som väggar, stammar och klippor). Sammanblandningen kan ställa till mycket problem i anläggningar. Med spaljéer kan man styra en klätterväxt men det går inte om de själv klättrar fritt på väggar.

Beskrivning

Sorten är en pålitlig starkväxande frisk klon. Bladen är vanligtvis sammansatta av 5 småblad som utgår radiärt från ändan av bladskafet. Bladen är ovala till omvänt äggrunda 3 till 15 cm långa och 2 till 6 cm breda. I övrigt är arterna snarlika. Bladen är större på vildvinet samtidigt som de är grönare under och mer lysande gröna på ovansidan. I övrigt är bladen djupare och vassare sågade. Höstfärgning med sprakande höstfärger, främst i rött, lika stark som hos klättervildvin, engelmansvin och rådhusvin (*P. tricuspidata*). Små grönvita blommor i platta glesa blomställningar. Senare utvecklas 3-5 mm små blåsvarta runda frukter. Klätterorganen skiljer sig främst från klättervildvin genom avsaknad av små plattor i ändarna av de grenade klängena.

Ståndort

Vildvin är en relativt anspråkslös växt och kan användas i sol till halvskugga. I soliga lägen blir höstfärgen bäst utvecklad. Utvecklingen blir bäst på näringsrika, ej alltför torra jordar.

Användning

Arten lämpar sig bra till spaljering, klättring på ställningar av vajer, armeringsjärn och dylikt.

Sjukdomstestning

Sorten är sjukdomstestad enligt SJV's riktlinjer. Kärnplantor bevaras på Elitplantstationen.

Produktion, sortnamn

Förökas med sticklingar. Salufärdiga plantor finns i produktion.

Arbetsnamnet under förökning och utprovning av sorten har varit 'Tompa', men inför försäljning har den nu fått namnet TRAPETS. Varumärkesskydd kommer att sökas för namnet. TM ändras till [®] när namnet godkänts. Sorten kommer att beläggas med royaltavgift.

E-märkning

E-merit: Välbeprövad klon med starka höstfärger och testade klättereigenschaften - kräver spaljë, vajer eller liknande

Härdighet: Zon 1-5(6)

E-status: E 2

Källor

Växtbeskrivning 2019-09-08 av Tomas Lagerström, Gröna Råd AB

Övriga referenser:

Bean, W.J.1976.Trees & Shrubs hardy in the British Isles, Eighth Edition Revised vol III N-Rh

SKUD, Svensk Kulturväxtdatabas

Bearbetning och sammanställning av Gunnel Holm, E-planta ek. förening

